

Salonky

Nový rektor UHK

Jan Kříž

PERMANENTKY NA JARO 2024 V PRODEJI!

VÍCE INFORMACÍ NA

FCHK.CZ

OBSAH

Editorial

Změna v nejvyšším patře univerzity

HYNEK ŠNAJDAR / redaktor

Univerzita Hradec Králové určitě patří mezi nejvýznamnější vzdělávací instituce v zemi. V jejím čele stojí rektor, což je nejvyšší představitel vysoké školy. Tuto funkci může tatáž osoba vykonávat na téže veřejné vysoké škole nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období. Ta právě uplynula v případě dosavadního rektora univerzity Kamila Kuči, proto došlo k nové volbě a akademickým senátem byl do této pozice zvolen nynější děkan Přírodovědecké fakulty Jan Kříž. Toho podle zákona o vysokých školách do funkce jmenuje prezident republiky a on se jí oficiálně ujme v červenci. Právě rozhovor s novým rektorem, jehož tvář zdobí titulní stranu, je hlavním materiálem lednového, prvního letošního magazínu Salonky. „Rád bych navázal na to, v čem byl profesor Kuča za posledních osm let ve funkci rektora velmi úspěšný, a to ve vědecké a tvůrčí činnosti rozvíjející se na naší univerzitě,“ řekl nám budoucí rektor Kříž. ■

JAN KRÍŽ / str. 6 ▶ 12

PETER FRŮHAUF

str. 14 ▶ 15

HRADEC V ROCE 2024

str. 18 ▶ 21

ZIMA V HRADCI

str. 16 ▶ 17

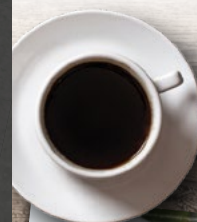

JAROSLAV ŠEBESTA

str. 28 ▶ 30

Vydavatel: TN Média s. r. o., Branická 213/53, 147 00 Praha 4, IČO: 28847229, MK ČR E 23744, Sídlo redakce: Malšovická 821/1 Hradec Králové 9, 500 09, www.salonkyhk.cz, Redakce: Tomáš Kulhánek, tel.: 739 513 184, e-mail: tomas.kulhanek@salonkyhk.cz, Michal Bogán, tel.: 734 545 423, e-mail: michal@salonkyhk.cz, Hynek Šnajdar, tel.: 734 457 697, e-mail: hynek@salonkyhk.cz, Obchod, inzercie: Monika Klikarová, e-mail: monika@tn-media.cz, tel.: 733 353 695, Grafika: Michal Kriegler, Jazyková korektura: Hedvika Landová, Distribuce: vybraná distribuční místa, Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Náchodská 524, Trutnov, Sazba: TN Média s. r. o., Číslo ISSN: ISSN 2694-7757, Četnost: měsíčník, Počet výtisků: 8 000, Regionální mutace: Královéhradecko, Titulní strana: archiv UHK.

INZERCE

Salonky

MAGAZÍN,
VE KTERÉM MŮŽETE INZEROVAT
PR ČLÁNKY | INZERCE

Monika Klikarová

e-mail: monika@tn-media.cz
tel.: 733 353 695

Odpovědnost
před Bohem
Biskup Jan Vokál

DĚKUJEME ZA PŘÍZEŇ

Všem našim čtenářům a partnerům
přejeme úspěšný rok 2024.

tn_média

Salonky Trutnovinky Vrchlabinky

Na co se těšíte v novém roce 2024?

Alena Černá, manažerka

Nový rok pro mě znamená příležitost, jak se ještě více věnovat sportu, rodině a zdravému životnímu stylu. Těším se i na fotbalové EURO v Německu, kam plánujeme jet. Doufám, že rok 2024 bude tak úspěšný, jako ten uplynulý.

Jan Slanina, mluvčí Bio Central

V roce 2024 se zejména ze své pracovní pozice těším na mnoho věcí. Jsem členem iniciativy Launchpad pro mladé filmové profesionály a čeká mě tak cesta na festivaly do Rotterdamu, Karlových Varů a Locarna. Samozřejmě pak do kin přichází nová Duna, kterou vyhlížím již několik let, nebo snímek Poor Things, který mi udělá radost hned z kraje roku. A z osobních záležitostí mě, doufejme, čeká úspěšné zakončení bakalářského studia a následný nástup na magistra.

Michael Podhradský, student

V novém roce se těším na spoustu věcí, je to přece jen dobrá příležitost pro to ohlédnout se za uplynulým rokem a poučit se z chyb. Nemám moc rád předsevzetí, protože jsou to většinou jen planá slova. Rád bych však trochu zlepšil svůj životní styl, jelikož mám sedavé zaměstnání a začíná se to na mně podepisovat. Nejvíce ze všeho se těším asi na novou mapu v League of Legends. ■

INZERCE

Orlice park

U nás najdete:

SPORTOVNÍ POTŘEBY

LÉKÁRNA

ZVERIMEX

HODINKY

OPTIKA

DĚTSKÉ HRŠTĚ

DOMÁCÍ POTŘEBY

KVĚTINÁŘSTVÍ

DROGERIE

VINOTÉKA

DÁRKY

DOBŘÉ JÍDLA

Obrázek univerzity dělají hlavně studenti a absolventi

„Kandidaturu na funkci rektora Univerzity Hradec Králové jsem přijal proto, že si přeji, aby naše univerzita pokračovala po té cestě, na kterou se v posledních letech dostala. Nechci žádnou revoluci, chci navazovat.“ sdělil akademickému senátu před volbou nového rektora děkan Přírodovědecké fakulty UHK Jan Kríž. Svého protikandidáta Josefa Hynka porazil poměrem hlasů 17 : 6 a v červenci se oficiálně stane novým rektorem této vzdělávací instituce.

☛ HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ARCHIV UHK

Po dvou volebních obdobích nahradíte ve funkci Kamila Kuča. Proč jste se rozhodl kandidovat na pozici rektora Univerzity Hradec Králové?

Nebylo to vyložené mé rozhodnutí, byl jsem nominován skupinou akademických pracovníků ze všech fakult univerzity. Musím říci, že mě přesvědčili, že bych mohl být tím, který umí lidi spojovat a může být rektorem všech čtyř fakult. Proto jsem nominaci přijal a po rozvaze v rodinném kruhu do toho šel.

Zatímco Kamil Kuča byl tehdy jediným kandidátem, vy jste měl protikandidáta Josefa Hynka. Jak jste prožíval samotnou volbu? Co vám šlo hlavou, než Akademický senát rozhodl?

Byl to velmi náročný proces, protože profesor Josef Hýnek je velmi silný soupeř, kterého si vážím za všechno, co pro Univerzitu Hradec Králové vykonal, a mám k němu velkou úctu. Přesto si myslím, že v tuto chvíli toho mohu dát univerzitě více než on, ostatně proto jsem do toho nakonec šel. Celou dobu jsem cítil, že náš souboj na akademické půdě je velmi vyrovnaný, ale i velice korektní a férový.

Čím jste senát přesvědčil, aby zvolil právě vás? Na jaké otázky jste musel odpovídat?

Na otázky senátu jsem odpovídal nejen při samotné volbě, ale už týden předtím, kdy jsme měli každý zvlášť uzavřené jednání, a navíc jsem absolvoval ještě jednání se studentskou komorou senátu. Můj osobní názor je, že jsem dokázal přesvědčit více studujících, kteří jsou v těchto volbách rozhodující silou, že s nimi počítám jako s rovnocennými partnery. Zároveň chci, nejen v rámci vědeckých aktivit, propojovat lidi napříč UHK, a na to slyšeli zase akademici a akademičky.

Když jste byl zvolen, rektor Kuča prohlásil, že je to dobrá volba a univerzita bude pod vašim vedením v těch nejlepších rukách. Taková slova určitě potěší, ale zároveň jsou závazkem, ne?

Slov pana profesora Kuči si samozřejmě vážím, protože nastupovat do této funkce po takové osobnosti je velmi obtížné a je to určitě velká výzva, která přede mnou stojí. Pan rektor je jedním z těch, kteří mě podpisem na mé kandidátní listině podpořili, to je významné gesto a já jsem přesvědčen, že jeho důvěru nezklamou.

Řekl jste, že nechcete žádnou revoluci a chcete navazovat. V čem byste tedy na svého předchůdce rád navázal?

Rád bych navázal na to, v čem byl profesor Kuča za posledních osm let ve funkci rektora velmi úspěšný, a to ve vědecké a tvůrčí činnosti rozvíjející se na naší univerzitě. Růst školy byl v minulých letech raketový a v mnohých oblastech ji vystřelil do pomyslné Top 10 českých univerzit. V našem případě to bylo především v získávání projektů od prestižních českých grantových agentur, dále v počtu výsledků prezentovaných v předních vědeckých časopisech. Univerzitě se rovněž daří v oblasti internacionalizace, především v souvislosti s výjezdy našich studujících do zahraničí a zároveň zahraničních studujících k nám. Budu také usilovat nejen o udržení tempa, ale i motivace akademických pracovníků. Na to všechno bych chtěl navázat a rozvíjet to. Samozřejmě ale vidím i místa, kde je prostor pro zlepšování.

Pokud vím, chcete se hodně soustředit na studijní oblast a na studující, aby byli více zapojeni do rozhodovacích procesů. Jak by to mělo vypadat v praxi?

SALONEK

Hynek Šnajdar

Salonky? 52. vydání!

Když v říjnu roku 2019, tedy před čtyřmi lety a třemi měsíci, v Hradci Králové vyšel první kulturně-sociální magazín Salonky, byla to tak trochu sázka do loterie. V té době jsme totiž ještě neměli vlastní web, a aby toho nebylo málo, záhy se dostavila covidová pandemie a nikdo netušil, co nás čeká. Navíc bylo nutné navázat všemožné kontakty, což nebylo vůbec snadné.

Naštěstí jsme to nevzdali a za velkého úsilí si magazín získal zaslouženou pozornost čtenářů. Ta k naší spokojenosti trvá dodnes, kdy vychází již 52. číslo tohoto oblíbeného periodika, které právě držíte v ruce. Stále přinášíme inspirativní rozhovory a reportáže doplněné poutavými fotografiemi. Na stránkách Salonky se každý měsíc objevují významné, talentované, známé i méně známé, ale něčím zajímavé osobnosti, jež si zaslouží čtenářskou pozornost.

I když je magazín primárně určen pro Hradečáky, na své si přijdou i přespolní nebo ti, kteří ze „Salonu republiky“ pocházejí, dnes už však žijí v jiných končinách republiky, dokonce i v zahraničí, ale na své město rádi a s trochou nostalgie stále vzpomínají. Při tvorbě magazínu dbáme na to, aby se v jednotlivých vydáních objevovali hradečtí rodáci nebo lidé s městem nějak spojení. Na stránkách Salonky dostávají prostor také osobnosti, které v něm něčím zanechaly nesmazatelnou kulturní, společenskou či sportovní stopu. A že jich za ty více než čtyři roky bylo.

V tomto směru chceme pokračovat také letos. Samozřejmě nás těší čtenářská přízeň, za níž děkujeme a budeme rádi, když vydrží i nadále. Od vás čtenářů rovněž uvítáme tipy na osobnosti a události, které magazín mohou obohatit. Kontakty na redaktory, na něž se můžete kdykoli obrátit, lze najít v třetí straně magazínu. V současné době magazín Salonky vychází v nákladu 8000 kusů, a to vždy na začátku každého měsíce. Najdete ho v Hradci Králové na zhruba padesáti distribučních místech. Podrobný seznam těchto míst je na našem webu: salonkyhk.cz/distribucni-mista/.

Doufáme, že jste do nového roku 2024 vstoupili tou správnou nohou. Přejeme vám, abyste ho prožili krásně, šťastně, radostně, úspěšně a ve zdraví. Zachovejte nám přízeň a čtěte Salonky, které tvoříme pro vás, naše věrné čtenáře. ■

4. ročník
ples

večer plný chutí

27. ledna 2024

KD Střelnice

www.gples.cz

Studující už jsou do určité míry zapojeni. Jeden z nich je například členem rady pro vnitřní hodnocení, šéf studentské komory Akademického senátu UHK je členem kolegia rektora, dále, což je velmi důležité, na všech fakultách a téměř u všech studijních programů se podařilo vytvořit rady studijních programů s účastí studujících. Byl bych rád, aby nefungovaly jen formálně, ale hlas studujících tam byl slyšet. Chtěl bych také posílit radu pro vnitřní hodnocení, protože agenda bude růst, a myslím si, že je velmi dobrý nápad ji rozšířit o další studující, aby tam nebyl pouze jeden zákonný zástupce. Mým cílem také je se potkávat se studujícími, nejen členy Akademického senátu UHK, ale i s představiteli studentských spolků, kterých je na univerzitě velké množství. Vzpomínám si, že před mnoha lety, kdy jsem byl vedoucím katedry fyziky, za mnou přišel jeden student a řekl mi, že skladba předmětů tohoto studijního programu je tragická, pojďte s tím něco dělat. Někdo by to možná považoval za drzost, ale mě to velmi oslovilo, protože je skvělé, když takoví studující jsou. Proto si myslím, že má smysl jim naslouchat. I jejich role v radách studijních programů a radě pro vnitřní hodnocení je velmi podstatná a může vést k návrhům na naše zlepšení.

Spokojení a úspěšní studenti i absolventi univerzity jsou bezesporu vizitkou této vzdělávací instituce. Přispívají k její ještě větší prestiži?

Zcela určitě. Obrázek univerzity dělají především právě naši studující a její absolventi a absolventky. Ostatně na ně narazíte skutečně ve všech oblastech našeho života na různých pozicích a my jsme na ně náležitě hrdí.

Má většina studentů v sobě touhu po vzdělání a ambice něco ve svém oboru dokázat?

Věřím, že ano. Studující vysoké školy jsou na ní většinou proto, alespoň ti, co vydrží do druhého ročníku, že se chtějí něco naučit a vzdělávat se. Z vlastní zkušenosti vím, že na univerzitu často nastoupí s tím, že chodili do školy a musí to tak být i dál, a potom třeba v prvním ročníku odpadnou. Úplně jinou zkušenost mám se studujícími v kombinované formě, kteří už mají něco za sebou a určitě nejsou chytřejší než čerství maturanti. Mají však lepší studijní výsledky, protože už moc dobře vědí, proč studují.

Jaká je úroveň současného pedagogického sboru?

Podle výsledků, kterých dosahujeme, je velice dob-

rá, stejně jako vědecká úroveň univerzity. U samotné výuky je velmi obtížné stanovit, jak její kvalitu měřit. Hodnocení a systematické posouzení kvality i hodnoty bylo také velkým tématem prosincových voleb nového rektora. Odpovídal jsem i na otázky, jak chci zlepšovat právě pedagogické schopnosti našich akademických pracovníků. Určitě je tam prostor pro zlepšení. Rád bych vytvořil pedagogické centrum, které bude pomáhat dovzdělávat vyučující, aby se zaměřili na nové metody ve výuce. Nyní konkrétně běží série přednášek o umělé inteligenci ve vzdělávání. Této výzvy se ale nebojím, vedle pana rektora mě totiž podpořili i děkani filozofické a pedagogické fakulty, tedy součástí, které stejně jako má fakulta vzdělávají budoucí učitele, společně si s tím jistě poradíme.

Kde vidíte pozitiva směřování univerzity?

Profesor Kuča, jak už zaznělo, byl velmi zaměřený na vědeckou činnost a internacionalizaci, což považuji za velice pozitivní směřování. Já bych se v této funkci kromě toho chtěl zaměřit i na to, aby univerzita nabízel uchazečům atraktivní a kvalitní vzdělávání. Chci budovat pověst UHK, která bude vycházet z logiky náročné, ale velmi kvalitní školy.

NOVÝ REKTOR UHK JAN KRÍŽ

Je rodák z Hradce Králové (1974), absolvent Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Odborně se zabývá kvantově-mechanickými systémy, matematickými metodami ve fyzice a zaměřuje se na práci s talentovanou mládeží právě v oblasti fyziky prostřednictvím evropských a světových olympiád. V současné době vede ve svém druhém funkčním období Přírodovědeckou fakultu Univerzity Hradec Králové, v minulosti zde působil jako proděkan pro tvůrčí činnost a také jako prorektor pro strategii a rozvoj. Působí jako městský zastupitel v Hradci Králové. Je ženatý, má dvě děti.

A kde naopak rezervy?

Vrátím se ještě ke studijním programům, kterým se možná nevěnovalo tolik pozornosti, což jsem říkal i během volby rektora. Od 1. září roku 2016 platila rozsáhlá novela vysokoškolského zákona, kterou zavedl Národní akreditační úřad. Už tehdy jsem to chápal jako velkou šanci na restrukturalizaci našich studijních programů. Obávám se však, že jsme ji úplně nevyužili, aby to bylo společensky potřebné, finančně rentabilní a zároveň atraktivní pro uchazeče o studium. V tom vidím rezervu a myslím si, že by se to mělo změnit.

Ve svém programovém desateru jste ještě uvedl, že univerzitu posunete k vědecké výjimečnosti, která bude uznávána nejen v České republice, ale i v zahraničí. Čím?

I když jsme ve vědě vystřelili nahoru, stále mi tam trochu chybí zapojení do mezinárodních týmů. Jsme velmi dobří v tom, že velké procento publikací, které produkujeme, je se zahraničními spolutory. Nejsme však, až na výjimky, součástí mezinárodních výzkumných konsorcií. To je tedy další krok, který by se měl udělat.

Univerzita je neodmyslitelně spjatá s Hradcem Králové i Královéhradeckým krajem. Co v tomto ohledu uděláte pro dobré vztahy s městem a celým regionem?

Myslím si, že v současné době jsou vztahy univerzity s vedením magistrátu města i kraje na nejlepší úrovni, co si pamatují. Velmi si cením pozitivního přístupu nejen paní primátorky, ale i pana hejtmána a rád bych tyto dobré vztahy udržel i do budoucna. Jako představitel hradecké univerzity

cítím podporu těchto dvou institucí a samozřejmě budu rád, když jim to bude univerzita v dobrém slova smyslu vracet. Myslím si, že jsme instituce, která má co nabídnout městu i kraji.

Máte v rámci vaší vzdělávací instituce i nějaké investiční záměry?

Musím se v tomto směru vrátit ke svému protikandidátovi profesoru Hynkovi, který byl před profesorem Kučou osm let rektorem univerzity a byl zván Hynek Budovatel. Budova, ve které jsme a je sídlem Přírodovědecké fakulty UHK, se začala stavět právě za doby jeho působení na postu rektora, stejně jako sousední objekt. Investovalo se samozřejmě i za profesora Kuči. Máme krásně zrekonstruovanou budovu Filozofické fakulty UHK, kde je nová moderní přístavba k historické budově. Nyní probíhá rozsáhlá rekonstrukce Pedagogické fakulty UHK. V tuto chvíli je na stole další investiční akce. Rádi bychom zrekonstruovali hřiště u Palachových kolejí, které je v žalostném stavu. Máme už projekt, jak by nové hřiště včetně zázemí mělo vypadat. Na tuto stavební akci nyní usilujeme o dotaci a je velká šance, že bychom ji mohli získat. Dále můžeme hovořit o dalším rozvoji kampusu Na Soutoku, ale v příštích čtyřech letech se to zřejmě s ohledem na finanční situaci v rezortu vysokých škol neuskuteční.

Je pro vás vzdělanost a vzdělávání životní prioritou?

Bezesporu je to jedna z velkých životních priorit, ale určitě bych na první místo postavil rodinu. Vzdělání však považuji za velice důležité pro život, stejně jako moji milovanou fyziku.

Co máte jako dosavadní děkan Přírodovědecké fakulty na starosti a o co usilujete?

Děkan je obecně šéfem fakulty. Být děkanem

LIVESTREAM STUDIO

**STŮL A PŘÍSLUŠENSTVÍ, KTERÉ SE PLNĚ PŘIZPŮBÍ
VAŠÍ KREATIVITĚ A KOMFORTU.**

VÍCE NAJDETE NA [FOMEI.COM](https://www.fomei.com)

Přírodovědecké fakulty UHK pro mě bylo také velkou výzvou. Je to totiž mladá instituce, která vznikla teprve v roce 2010 a stále ještě je potřeba ji budovat. Já jsem byl v pořadí jejím druhým děkanem. Myslím si, že se jí daří ve vědecké činnosti pořád posouvat kupředu. Jsem přesvědčen o tom, že naše Přírodovědecká fakulta je lídrem vědy Univerzity Hradce Králové.

Nebude vám chybět funkce děkana, až v červenci příštího roku nastoupíte do pozice rektora?

To je otázka, která mě mnohokrát napadala, a vím, že se mi nebude odcházet lehce. Cítím ale novou výzvu a jsem přesvědčen o tom, že rozhodnutí opustit dosavadní působišťe a jít na rektorát bylo správné. I když budu nostalgicky vzpomínat, je to cesta, která mě čeká, a těším se na ni.

Stejně jako váš protikandidát Josef Hynek jste absolventem Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Co vás přivedlo právě na tuto dráhu?

Od dětství jsem tíhl k matematice, později i k fyzice a byl jsem ve škole úspěšný v různých soutěžích. Rozhodující v tomto směru byla asi osoba mého kantora doktora Ungermanna, který mě učil oba

předměty na zdejším gymnáziu a přesvědčil mě, že je to pro mě ta správná dráha.

Co baví Jana Kríže ve volném čase? Jaké má zájmy?

Přiznám se, že volného času nemám zase tak moc. Veškerý volný čas teď věnuji sportování svého syna, který je hokejista. Stojí to sice hodně času, ale velmi rád mu ho věnuji, podporuji ho a jezdím s ním i na zápasy. Někdy po večerech si hokej sám zajdu zahrát se staršími pány.

Jste rodák z Hradce Králové. Co pro vás toto město znamená?

Jsem určitě patriot a je to pro mě skvělé město pro život. Strávil jsem několik let v Praze, a když se naskytla příležitost k návratu do Hradce Králové, neváhal jsem, vrátil se do svého rodiště a nelituji toho. Rád navíc aktuálně pro Hradec v uvozovkách pracuji jako zastupitel.

Může být toto město pyšné na to, že jeho součástí je právě vaše univerzita?

Doufám, že ano. Budeme město přesvědčovat, že tomu tak skutečně je. Univerzita vystoupala hodně vysoko a město na to může být pyšné. ■

Chceme útočit i na ty úplně nejvyšší příčky

🗨️ TOMÁŠ KULHÁNEK, FOTO: STANISLAV SOUČEK

Jako hráč působil v Hradci Králové mezi roky 2012 a 2016. Stal se nejen oporou zadních řad hokejového Mountfieldu HK, ale také velkým oblíbencem hradeckých fanoušků. Po sedmi letech se Peter Frühauf před letošní sezónou pod Bílou věž vrátil jako asistent trenéra. V rozhovoru pro Salonky hovořil o svém pevném spojení s Hradcem Králové, o rozdílech v práci pro hradecký klub a slovenskou reprezentaci a prozradil i svůj pohled na Patrika Bartošáka nebo dopingovou kauzu tří hradeckých hráčů. S jakými ambicemi jde hradecký hokejový klub do druhé poloviny letošní sezóny? „Nemáme stanovený konkrétní cíl, ale myslím si, že pokud je v týmu jediný člověk, který na konci sezóny nevidí tu trofej, je něco špatně. Bereme kvalitu kádru i zázemí některých jiných týmů, ale věříme, že možné je úplně všechno a můžeme porážet i týmy, jako jsou Sparta nebo Pardubice,“ říká Peter Frühauf.

Po slabším začátku se Hradec drží na předních příčkách extraligové tabulky. Jak jste zatím s průběhem sezóny spokojeni?

Úplně spokojeni nebudeme nikdy. Z hlediska toho, jak vyrovnaná je česká extraliga, ale s naším aktuálním postavením v tabulce spokojení být můžeme. Chceme útočit i na ty úplně nejvyšší příčky, ale samozřejmě víme, že kádr se oproti minulé sezóně obměnil a noví hráči potřebují nějaký čas. Takže si myslím, že i vzhledem k těmto faktorům jsme tam, kde máme být. Nebude vůbec jednoduché tu pozici udržet, ale my myslíme i na vyšší příčky. Vždycky budeme na naše hráče klást vysoké nároky, protože víme, jak dobře dokážou zahrát.

Máte po té loňské stříbrné sezóně nějaké konkrétní cíle pro tu letošní?

Chceme vyhrát každý jednotlivý zápas a v sezóně dojít co nejdál. Nemáme stanovený konkrétní cíl, ale myslím si, že pokud by byl v týmu jediný člověk, který by si na konci sezóny nepředstavoval trofej, je něco špatně. Bereme kvalitu kádru i zázemí některých jiných týmů, ale věříme, že možné je úplně všechno a můžeme porážet i týmy, jako jsou Sparta nebo Pardubice.

V Hradci se nedávno řešila kauza ohledně brankáře Patrika Bartošáka, který nakonec v klubu skončil. Co se vlastně stalo?

Nemůžu být konkrétní, protože sám doteď přesně nevím, co se stalo a proč Patrik na tréninku a na zápas nepřišel. Je to záhada. Faktem ale je, že to je vůči týmu neospravedlnitelné. Jako dlouholetý profesionální hokejista Patrik sám určitě ví, že když nepřijde na zápas, nedá se to omluvit. Teď je za mě důležité, aby byl v pořádku jako člověk. Sport je sport, ale zdravý a dennodenní život jsou důležitější. Přeju mu, ať hraje znovu hokej a je šťastný, protože všichni víme, že brankář je výborný.

Jak to aktuálně vypadá s trojicí hráčů, kteří od začátku sezóny nesmějí hrát kvůli pozitivnímu dopingovému nálezu?

Máme informace, že se všichni tři opravdu poctivě připravují. Jsme přesvědčení o tom, že i kdyby k nějakému trestu došlo, nebude nijak velký a brzy se k nám připojí. Věřím, že nám ještě v letošní sezóně pomůžou. Osobně jsem přesvědčený o tom, že nikdo z těch tří hráčů vědomě nedopoval a žili v tom, že berou nezávadný doplněk výživy.

Post asistenta trenéra nezastáváš jen v Hradci, ale také ve slovenské reprezentaci. V čem se to liší?

V klubu je to o dennodenním zlepšování dovedností a systémových věcí. V reprezentaci na tohle není čas. U národáku je klíčové trefit se do hráčů, kteří zapadají do systému. Zatímco v klubu jde o celosezónní progres, v reprezentaci se to celé zúží na sedm zápasů v 16 dnech. V týmu máte 22 hvězd, které jsou zvyklé mít v klubu vůdčí roli. Logicky nemohou všichni dostat to, na co jsou zvyklí. V reprezentaci jste pod mnohem větším tlakem, protože každý jeden nezvládnutý zápas může být klíčový. Národ od nás někdy očekává zázraky, na druhou stranu je to o dost větší emoční zážitek, pokud se něco podaří. Jsem strašně šťastný, že jsem součástí reprezentace, a snažím se přispívat k tomu, aby fungovala co nejlépe a dělala šťastnými miliony lidí na Slovensku. Je to pro mě určitě něco víc než práce.

Jak moc si ten tlak od fanoušků sám k sobě pouštíš? Čteš třeba komentáře na sociálních sítích?

Vím od známých, když se o mně hodně píše. Osobně jsem i dostal pár nepříjemných zpráv. Ale to k tomu tlaku asi patří a člověk se s tím musí vyrovnat. Třeba komentáře ale nikdy nečtu.

Jak náročné je skloubit trenérskou funkci v Hradci a u národního týmu Slovenska? Moc volného času ti teď asi nezůstává, že?

KLUBOVNA

Rozhovor s asistentem trenéra hradeckých hokejistů Peterem Frühaufem vznikl pro sportovní pořad Klubovna. Celý podcast, ve kterém došlo i na další témata, která se do psané verze rozhovoru nevešla, si můžete poslechnout na webu www.salonkyhk.cz.

Je pravda, že když jsem se do toho trenérského řemesla pustil, neměl jsem vůbec tušení, kolik je za tím práce. Ačkoliv jsem hokej dlouho hrál, věděl jsem tak třicet procent toho, co musí trenér absolvovat. Je to dřina. Na druhou stranu je to ale také povznášející práce. Každý den je plný zvrátů. Jsem radší v zápřahu, než abych někde dělal nějakou monotónní činnost. Takže ano, moc času mi nezůstává, je to náročné, ale mě ta práce opravdu baví a naplňuje.

Ještě během tvého hráčského působení v Hradci sis prošel vážným zdravotním problémem. Poté, co jsi překonal rakovinu varlat, jsi na toto téma dělal osvětu například ve školách. Pokračuješ v tom ještě?

Během léčby na onkologii mě tenkrát oslovil Michael Nebeský, který je dnes už mým dlouholetým kamarádem. Přišel za mnou s tím, že by chtěl mladým chlapcům vysvětlit, co jim může hrozit, protože toto onemocnění může postihnout chlapce už od 14 let. Michael to celé zorganizoval, dal nás dohromady tři vyléčené pacienty, několik lékařů a společně jsme dělali osvětu ve školách nebo sportovních klubech. Myslím, že v okolí Hradce jsme oběhali všechno, co se dalo. Celý ten tým jsme se spřátelili a stále jsme v kontaktu. Přemýšlíme o tom, že ještě jedno kolo přednášek bychom pro Hradec udělali. Chce to ale hodně času a plánování.

Do Mountfieldu HK ses nedávno vrátil po sedmi letech. Jezdil jsi v tom mezidobí někdy do Hradce?

Určitě ano. Do Hradce jsem pravidelně jezdil na Sport Hradec Cup, což je charitativní akce, do které mě Michael Nebeský zasvětil během té osvěty ohledně rakoviny varlat. Jde o letní turnaj v malém fotbalu spojený s dražbou sportovních artefaktů. Když jsem se turnaje účastnil poprvé, podařilo se vybrat asi 50 tisíc korun na nemocné děti. Letos už to bylo skoro jeden a půl milionu. Kromě toho jsem v únoru jezdil také na charitativní hokejový turnaj, takže dvakrát do roka jsem se v Hradci vždy objevil. A byl jsem neustále v kontaktu i s lidmi kolem hradeckého hokeje. Takže myslím, že mi toho moc neuniklo. ■

Národní kluziště Klubu českých velocipedistů v Hradci Králové, před rokem 1900, Sběrka MVČ

Zima v Hradci Králové v dobách minulých aneb Kostěné brusle

Pro naše předky byla zima obdobím odpočinku i nadějným čekáním na nové jaro. Stejně jako je tomu dnes nebo bylo v nedávné době, i ze středověku známe zimy mírné, ba docela teplé, a naopak velmi dlouhé, krušné, mrazivé, se spoustou sněhu. I středověký člověk proto využíval pomůcky, které mu umožňovaly pohyb na sněhu a ledu.

☛ RADEK BLÁHA, PAVLA KORITENSKÁ, JOSEF ŠRÁMEK

Zajímavými předměty tohoto druhu jsou tak zvané kostěné brusle, dlouhé kosti zvířecích končetin, jejichž spodní hrana je podélně seříznutá a ohlazená a jeden konec opracován do podoby zvednuté špičky, která někdy bývá provrtána snad za účelem upevnění na obuv. V některých případech jsou v kosti další svislé otvory v blízkosti obou konců. Kostěné brusle sloužily k pohybu po ledu, některé svisle provrtané mohly být částí sanic sáněk. Nelze však vyloučit, že tyto předměty sloužily i jako jednoduchá hladítka. Jednotlivé kusy bruslí z Hradce Králové i jeho okolí jsou hojně zastoupeny ve Sběrce královéhradeckého muzea. Hlavní doba jejich užívání je od 10. do 13. století.

K zimním sportům, kterým holdovali Hradečané ještě před zbouráním pevnosti, patřilo bruslení a sánkování. Šlo nejprve o rekreační, později organizovanou formu sportování. Bruslilo se na zamrzlých řekách, slepých říčních ramenech nebo na rybnících v okolí města. Za pevnostním kavalírem č. 35, tedy za bývalou pevnostní Slezskou branou v hradební kotlině, se nacházelo kluziště Klubu českých velocipedistů. Že zima bývala v Hradci v minulosti plná sněhu a mrazu, dokazují například vzpomínky spisovatele Ignáta Herrmanna.

Ten trávil své dětství v pevnostním Hradci Králové druhé poloviny 19. století a v knížce Něco ze vzpomínek hradeckých napsal: „Sychravý podziměk udělal konec takovým zábavám a zimou přestávaly vůbec vycházky do širokého okolí. U nás nastávala zima dosti časně, a pak vábily proháňky na zamrzlých kotlinách pod hradbami, na železích čili šlajfkách, jak se tehda bruslím říkávalo.“

Po roce 1918 a vzniku ČSR převládla organizovaná forma sportování pod hlavičkou tělovýchovných a sportovních organizací. Sokol, Orel nebo Dě-

nická tělovýchovná jednota rozšiřovaly nabídku sportovních disciplín v rámci činnosti svých organizací. Mezi zimní sporty tak patřilo nejen lyžování a bruslení, ale také krasobruslení a lední hokej. Ten propagoval např. Bruslařský klub, který v roce 1926 vstoupil do Svazu ledního hokeje.

První mistrovství Severovýchodní župy v tomto sportu se konalo již o pět let později. Organizovaná výuka bruslení probíhala na speciálním kluzišti, které se nacházelo v místě dnešního zimního stadionu. Bruslaři mohli využít převlékací kabinky, zakoupit si občerstvení, zejména čaj a horké nápoje. Bruslilo se i v dnešních Šimkových sadech nebo na příměstských rybnících, improvizovaná kluzišť vznikala dokonce ve dvorech obytných domů. Krasobruslařské závody se konaly na speciálním kluzišti v Jiráskových sadech.

Sportovní vybavení pro zimní sporty nabízel v meziválečném období ve svém obchodě Alois Boháč v Čelakovského ulici. K dostání byly lyže, sánky, běžky, lyže, vázání, hole, sáně, nebo dokonce v té době unikátní oblečení vhodné na zimní radovánky, tak zvané norské obleky. V nové expozici, v části K Salonu republiky, si ve výloze obchodu Sportovní potřeby mohou návštěvníci prohlédnout věrnou repliku unikátních krasobruslařských šatů zhotovených podle originálních šatů krasobruslařky Vlasty Kabátkové z 30. let 20. století. K vidění jsou zde také originální dobové brusle, lyžařská sportovní obuv nebo sánky, které jsou součástí muzejní sbírky. Soubor bruslí fondu Tělesná kultura patří svým rozsahem k největším v muzeích v České republice. ■

Malí sánkaři, v pozadí Sbor kněze Ambrože, 30. léta 20. století, Sběrka MVČ

Kostěná brusle nalezená roku 1973 při výzkumu na hradeckém hradě, 10.–13. století, Sběrka MVČ

Národní kluziště Klubu českých velocipedistů v Hradci Králové, před rokem 1900, Sběrka MVČ

Hradec v roce 2024: Stavět se bude dálnice i nová Mileta

Zhruba po 20 letech příprav začne letos na jaře očekávaná rekonstrukce křižovatky Mileta na silničním okruhu poblíž hradecké fakultní nemocnice. Investice za více než 500 milionů korun bude hotová až v roce 2025, řídiči se tak musí připravit na dlouhodobé dopravní omezení. V těsné blízkosti Hradce začne letos ještě jedna významná dopravní stavba. Stavět by se měl začít 7,5 kilometru dlouhý úsek dálnice D35 od mimoúrovňové křižovatky Plotiště u Hradce Králové k Sadové. Začít má také přestavba Vrbenického kasáren a další fázi bude pokračovat rekonstrukce ZUŠ Střezina. Kromě investic stojí za zmínku i kulturní a sportovní akce. V červenci se v Hradci uskuteční koncert celosvětové popové hvězdy Eda Sheerana a v srpnu Hradec jako první české město přivítá triatlonové závody legendární značky Ironman. A pokud půjde vše podle plánu, měl by nový malšovický stadion v letošním roce poprvé přivítat i A tým české fotbalové reprezentace.

📍 TOMÁŠ KULHÁNEK, FOTO: ARCHIV REDAKCE

Největší investicí města Hradec Králové bude v letošním roce křižovatka Mileta. Už před koncem loňského roku začaly na místě přípravné práce. Konkrétně došlo v místě budoucí stavby ke kácení stromů. Samotná rekonstrukce Milety za 524 milionů korun bez DPH vypukne během jara. Město bude z ceny díla hradit 187 milionů korun, ŘSD 309 milionů korun a Královéhradecký kraj 28 milionů korun. Hotovo má být do konce roku 2025. Rekonstrukce křižovatky Mileta bude probíhat za provozu, řídiče ale i tak čekají komplikace. „Zcela nepochybně dojde k dopravním komplikacím

a různým omezením, ale je to pořád lepší, než kdyby se celá křižovatka během rekonstrukce uzavřela. Když se dělá takhle rozsáhlá a složitá investiční akce, všichni si musí zvyknout na nějaký kompromis. Žádám proto všechny řídiče o trpělivost,“ řekl Salonkám investiční náměstek primátorky Lukáš Řádek (TOP09). Konkrétní podoba dopravních omezení zatím není známá.

Rekonstrukce Milety nezahrnuje jen frekventovanou křižovatku na městském silničním okruhu. Vzniknou také nová dopravní napojení, podchody, chodníky nebo zastávky MHD. Z hlediska bezpečnosti bude zásadní vybudování čtyř podchodů pod

křižovatkou pro chodce a cyklisty. Další důležitou změnou bude doplnění křižovatky o pruhy pro vozidla odbočující vpravo, čímž se zvýší kapacita křižovatky. Vedle toho vznikne směrem na Vysokou nad Labem další křižovatka, takzvaná malá Mileta, která mimo jiné propojí Fakultní nemocnici Hradec Králové se Zborovskou ulicí. V těsné blízkosti nemocnice bude v letošním roce pokračovat ještě jedna velká investice, a to dostavba kampusu Univerzity Karlovy za astronomických šest miliard korun. Ani tato stavba letos neskončí, hotovo má být až v roce 2026.

Pokud půjde vše podle plánu, začne v lokalitě krajského města v letošním roce kromě Milety ještě jedna klíčová dopravní stavba. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) plánuje na podzim zahájit stavbu úseku dálnice D35 ze Sadové po mimoúrovňovou křižovatkou Plotiště u Hradce Králové. V trase budoucího 7,5 kilometru dlouhého dálničního úseku už od podzimu probíhá archeologický průzkum. Na konci listopadu ŘSD vypsalo tendr na zhotovitele, stavební firmy mohou své nabídky podávat do 1. února. Plány na zahájení stavby může ovšem ještě zkomplikovat fakt, že obec Všešary a dva občané podali k ministru dopravy rozklad proti vydanému stavebnímu povolení. Jejich námítky se týkají zejména hluku z budoucí dálnice v místní části Bríza a nedostatečných protihlukových opatření.

Z investic hradecké radnice stojí pro rok 2024 za zmínku zahájení druhé etapy přestavby ZUŠ Stře-

zina. Práce na největší základní umělecké škole v České republice začaly po mnoha letech příprav v roce 2021. V nedávno dokončené první etapě stavbaři přestavěli výtvarný a taneční pavilon a postavili mezi nimi spojovací chodbu. Druhou etapu, která začne právě v letošním roce, tvoří rekonstrukce a dostavba pavilonu populární hudby, rekonstrukce pavilonu klasické hudby a přestavba objektu pro kanceláře a zázemí školy. Radnice v tuto chvíli hledá pro druhou etapu zhotovitele. Vybrat ho chce ještě během zimních měsíců a už na jaře by se mělo začít stavět. „Hradecká ZUŠ Střezina poskytuje vzdělání dětem od pěti let až do dospělosti. Je tu řada oborů, ve kterých se mohou žáci a studenti plně rozvíjet a nalézt tak nejen životní koníček, ale třeba i budoucí povolání. Všem těmto žákům chceme umožnit kvalitní umělecké vzdělání, které závisí nejen na pedagogickém zastoupení, ale i samotném zázemí školy. První etapu už máme za sebou a je velmi povedená. Věříme, že ty další budou stejně kvalitně a rychle pokračovat,“ uvedla ke Střezině hradecká primátorka Pavlína Springerová (HDK).

Významnou krajskou investicí v centru Hradce Králové by měla být v letošním roce mnohasetmilionová rekonstrukce Vrbenského kasáren. Z Vrbenského kasáren se má stát moderní muzejní pracoviště, jehož tematické těžiště budou tvořit veřejnosti přístupné expozice přírody a člověka a navazující provoz kulturního a kreativního centra pod správou Muzea východních Čech v Hradci Králové. „Vrbenského kasárny budou kompletně pro veřejnost. Ve dvou patrech bude přírodovědná expozice, v dalším patře velká archeologická expozice, bude tam velké digitalizační pracoviště a bude tam také velké kulturní a kreativní centrum,“ popsala představy kraje náměstkyně hejtmanky Martina Berdychová (Východočeši). Kvůli vysokým nákladům zatím není stoprocentně jisté, že přestavba Vrbenského kasáren opravdu začne. Pokud se však kraji podaří získat potřebné dotace, zahájí práce už letos v březnu. Stavební část prací totiž musí být kvůli podmínkám dotací hotová už v roce 2025.

Hradec Králové nečeká v letošním roce zdaleka jen stavební ruch. Na své si během roku 2024 rozhodně přijdou milovníci kultury. Už tradičně nabitý bude červen. Od 12. do 15. června se na hradeckém letišti uskuteční další ročník hojně navštěvovaného hudebního festivalu Rock for People. Těšit se můžete na světové hudební hvězdy, jako jsou americká punkrocková kapela The Offspring, britští Bring Me the Horizon nebo kanadská zpěvačka Avril Lavigne. Jen o týden později pak v centru

Hradce Králové začne oblíbený divadelní festival Regiony. Letošní 29. ročník se uskuteční od 21. do 28. června. Po loňské premiéře se v srpnu vrátí na hradecké letiště letecká show Legendy nebes. A ani letos nepřijde Hradec o další tradiční akce, jako jsou Slavnosti královny Elišky, krajské dožínky nebo festival Jazz Goes to Town.

Největší kulturní akcí roku pak zřejmě budou červencové koncerty britské hudební hvězdy Eda Sheerana v Parku 360 na hradeckém letišti. Jedna z nejvýraznějších osobností současné světové hudební scény vystoupí v Hradci v sobotu 27. a v neděli 28. července. Ačkoliv pořadatelé nezveřejnili přesnou kapacitu pro koncerty, odhaduje se, že do Hradce během dvou dnů dorazí více než 100 tisíc

navštěvníků z celé Evropy. „Hradec se může díky této příležitosti osvědčit jako nové místo na mapě turné světových hvězd a tento koncert může být začátkem tradice a oživením, které jsem si pro Hradec moc přála,“ řekla po oznámení koncertu Eda Sheerana hradecká primátorka Pavlína Springerová.

Pokud dáváte před kulturou přednost sportu, neměli byste si v polovině srpna nechat ujít historicky první zastávku prestižní triatlonové značky Ironman v České republice. Legendární závod se uskuteční v Hradci Králové v neděli 18. srpna. „Je to pro nás velký krok. Jsme ohromně šťastní, že budeme na českém trhu. Hradec Králové po prvních inspekcích vypadá úžasně, je dobře připraven. Město má architektonickou, kulturní i historickou hodnotu. Nabízí krásné a unikátní scenérie pro závodníky,“ řekl k hradeckému závodu ředitel pořádající agentury Sport Evolution Michal Drelich. Jeho agentura už organizovala závody značky Ironman v Gdyni, Varšavě a Poznani. Do Česka se ale Ironman podívá letos vůbec poprvé. A jistě je, že to nebude naposled.

Hradec totiž bude dle smlouvy hostit legendární triatlonový závod i v dalších dvou letech. Plavecká část závodu, která bude dlouhá 1,9 kilometru, se uskuteční přímo v Hradci v Labi. Následně závodníci přesednou na kolo a absolvují devadesátikilometrovou cyklistickou trasu. Ta povede na Černilov a dál kolem Třebehovic, Českého Meziříčí a Jaroměře. Běžecskou část dlouhou dvacet jedna kilometrů triatlonisté absolvují opět přímo v Hradci. Konkrétně na čtyřech okruzích v centru města kolem soutoku Labe a Orlice. Cíl bude na Masarykově náměstí. Podle ředitele závodu Romana Šinkovského by mohlo na závod dorazit zhruba 1200 závodníků z celého světa.

Fanoušci hradeckého hokeje budou letos s největším sledováním, zda se podaří zopakovat loňské tažení extraligovým play-off. Fotbaloví fanoušci, kteří od začátku sezóny hojně navštěvují domácí zápasy Votroků v nové malšovické aréně, si budou přát zejména klidné jaro bez obav z boje o záchranu v nejvyšší české soutěži. A pokud půjde vše podle plánu, mohl by se Hradec Králové v roce 2024 dočkat i zápasu A týmu mužské fotbalové reprezentace. Už loni na podzim nastoupil v Hradci národní tým žen a byl z toho nečekaný rekord. Nikdy v české

historii totiž nevidělo tolik diváků mezinárodní zápas ženské reprezentace. Na malšovický stadion si našlo cestu přesně 7488 fanoušků. I díky této skvělé mezinárodní premiéře by do Hradce měl zamířit také reprezentační A tým mužů. Pověst by se to mohlo už v letošním roce. ■

INZERCE

ROZVOZ ZDRAVÝCH SPECIALIT

Vaříme zdravá jídla z čerstvých a kvalitních surovin, která vám zdarma rozvezeme.

Obědy / Polévky / Dezerty / Celodenní menu

www.rozvozsPECIALIT.cz

Trocha nostalgie Hradečáky určitě nezabije – 13. díl

Dnes trochu změníme téma a vzpomínáme na dobu, kdy měl Hradec Králové několik kin ve středu města, ale i na předměstích jako např. v Malšovicích, Slezském Předměstí a dalších.

Vše se to odehrávalo pod hlavníčkou Správy městských kin a jejich vedení tenkrát bylo v kině Moskva. Dlouhá léta tam zastával funkci ředitele pan Josef Bláha a za jeho působení se přestěhovalo celé vedení Správy městských kin do kina Centrál – Jas.

V roce 1981 vystřídal ředitele Bláhu perspektivní třicetiletý Josef Jansa, který tam potom pracoval až do roku 1991. Ředitel Jansa byl mezi zaměstnanci hradeckých kin velice oblíbený, podle slov pracovníka z údržby Jiřího Čiháčka se pod ním veli-

ce dobře pracovalo a jeho vztahy s podřízenými byly vždy na úrovni. I mezi svými nejbližšími kamarády byl ředitel Jansa v oblíbě a v době, kdy začal ve Správě městských kin působit v této funkci, od nich dostal přezdívku „Pepa Kino“. Byl to velice společenský člověk, výborný zpěvák, aktivní fotbalista, stále v padnoucím obleku a velice dobře za svého působení ve funkci ředitele reprezentoval hradeckou Správu městských kin.

Za éry ředitele Josefa Jansy se tenkrát hrálo celý týden v kině Centrál, Moskva, Oko, Brigádníků na Slezském Předměstí, Cestujících, v kině Mladých v Malšovicích a v letních měsících v Letním kině. Ve středu a v neděli se promítalo v kině Odboj na Novém Hradci Králové, Vesmír v Třebši, Svět v Ku-

klenách, Pochodeň v Plotištích a v kině Máj v Malšovicích.

V těchto dnech se hrálo i na zimním stadionu v Letním kině. Diváci také chodili na filmy do Video kavárny Labská. Lidé, kteří navštěvovali kina i na předměstích Hradce Králové, si určitě vzpomenou, že v zimě se topilo v kamnech v kině Odboj, Vesmír, Svět a Máj. Tenkrát jiné možnosti nebyly, a proto tam bylo někdy přetopeno, nebo byla divákům zima. Moc jim to ale nevadilo, protože tam na další film přišli znovu. Taková byla doba. Na normální film stály tenkrát vstupenky 4–5 Kč, na širokoúhlý film se platilo 8 Kč a na filmy 70 mm to bylo 12 Kč.

Do kina se v té době chodilo hodně, a když dávali filmy s Mastroiannim, Lorenovou, Bardotovou, Delonem, Belmondem, Gabinem, de Funésem, vždy praskaly sály ve švech. Někdy se stávalo, že se jednalo o nezázivný, ne příliš kvalitní film. To muselo přijít nejméně šest diváků, aby se vůbec mohlo promítat. Když byly na programu sovětské filmy, v nichž třeba celou dobu jezdil na poli traktor a traktoristka si stále prospěvovala, to se většinou nepromítalo.

Někdy se stalo, že přišel nějaký filmový nadšenec a musel si zakoupit šest lístků, protože nikdo jiný nepřišel, a to se potom tento film samozřejmě také hrál. Byly i případy, že přišlo např. na sovětský film Čapájev minimum

diváků, a když skončil a rozsvítilo se, už tam nikdo nebyl. Výjimku ale vždy tvořil divák Jaroušek Tuch, který se vydržel dívat až do konce jakéhokoliv filmu. O něm však bude ještě řeč.

Někteří filmoví pamětníci si také určitě pamatují, že v předprodeji Sluna seděla paní Bláhová, která po ukončení prodeje spěchala do pokladny kina Oko prodávat vstupenky tam. V Centrálu působili jako vedoucí manželé Kaminzkých.

Paní Dragounová měla zase na starosti kino Cestujících. Bylo to v Hradci Králové velice populární kino, kam mládež hodně chodila na Chaplina, Lauera a Hardyho a další v té době populární hrdiny krátkých zábavných filmů. Cena vstupenky v odpoledních hodinách byla tenkrát 1,20 Kč. Tyto krátké humorné filmy se tu promítaly do 17,30 hod a od 20 hod se tu hrály již stejné klasické filmy jako v ostatních kinech.

Návštěvníci kina Moskva si určitě také vzpomenou na svéráznou paní pokladní Bohumilu Vítkovou. Od svého narození byla tato paní generálka, a tak to tam řídila s temperamentem sobě vlastním. Jejím synem byl Ruda Vítek, známý v Hradci Králové jako plavčík na Stříbrňáku a v hradeckých krytých lázních, a ten by o své mamince mohl vyprávět romány.

Ona byla šefová i doma a jak říká Ruda, všechny postavila do latě a museli ji poslouchat i s tatínkem a Rudovou pohlednou sestrou Marcelou, jak se říká, na slovo. Kdo chodil často na filmy do Moskvy, ten si na paní Vítkovou určitě pamatu-

je, ale hlavně na její hlas a rozpravu s kupujícími vstupenek u pokladny. To byl zážitek. Dnes se to už nevidí, ale v té době chodil po kině Moskva prodavač v dlouhém bílém pláští a prodával tam před zahájením filmu eskyrna za 0,50 Kč nebo nanuky za 1 Kč.

Bohumila Vítková,
pokladní z Moskvy

Paní Bohumila Vítková pracovala za ředitele Josefa Bláhy také v kině Oko a tam se tenkrát stala tato událost: Po skončení filmu se kino zamklo, ale někdy kolem půlnoci slyšel pan správce budovy ze spaní silné klepání vycházející ze sálu kina. Šel se tam podívat a našel tam černocho, který prý u filmu usnul a poté byl zamknut, a když se probudil, tak se samozřejmě silným voláním a klepáním dožadovoval odchodu z kina. Pan správce tohoto areálu z toho měl tenkrát šok a odvezla ho záchranka, pro černocho prý přijela zase VB. O paní Vítkové by se toho mohlo napsat i více, protože těch zážitků s ní u pokladny bylo mnoho.

Správa městských kin zaměstnávala na plný úvazek tři promíta-

če a byli to Luděk Kocián v kině Jas, Pavel Kovanda v Moskvě a pan Beránek v kině Cestujících. V propagaci pracovali Antonín Černý, Inka Podzimeková a Ivana Lukavská, která se věnovala reklamním diapositivům. Návštěvníci hradeckých kin si určitě vzpomenou na nádherné reklamní panely k filmům na kinech, kde se právě promítaly. Malovali je propagační pracovníci Jaroslav Buňata a Lýdie Děrgelová.

Velkým přínosem pro firmu byla i údržbářská četa pod vedením Jiřího Čiháčka ve složení Karel Šerák, Jiří Menzl, Pavel Pokorný a řidič Jan Hrášek. Byl na ně spoleh a svoji práci podle bývalých spolupracovníků prý vykonávali na výbornou. Dalšími význačnými pracovníky ve Správě městských kin byli vedoucí programu a propagace Václav Pražák, v úseku provozu kin Ladislav Vodička, ekonomický úsek vedla Jana Vavřínková a v pozdějších letech ji na tomto postu krátce vystřídal Ladislav Hemelík.

Naprostě nezapomenutelnými pracovníky v propagačním oddělení v hradeckých kinech byli ke konci šedesátých let dva velcí kamarádi Jan Šafránek a Přemysl Šmíd. Jejich malby byly tak dokonalé a umělecké, že se před kinem bylo stále na co dívat a Hradečanům se portréty herců vždy moc zamlouvaly.

Hned po 21. srpnu 1968 se zase chodil celý Hradec koukat na jejich odvážné malby proti okupaci našeho státu k obchodu kol, dnešní firmě Kulhánek. Z těchto pracovníků se v dalších letech stali skuteční, velice kvalitní malíři.

Oba tito pánové chodili pravidelně na čtvrtinku vína ke Slávince do Psí boudy a byli to oba vždy výborní společníci. Jejich cesty se však v pozdějších letech nadobro rozešly, když Šafránek emigroval na Západ a Šmíd odešel do Prahy. Dnes se již vůbec nestýkají.

V Hradci Králové v Letním kině probíhal pravidelně každý rok Filmový festival pracujících a dostával jak od hradeckých diváků, tak od nadřízených institucí v Praze vždy výborné hodnocení. Tento festival byl mezi Hradečáky a hlavně mládeží velice oblíben a téměř vždy bylo plné hlediště.

Už v odpoledních hodinách si zde dávali diváci na stráž své deky, aby si zajistili místo na večerní promítání. V pozdějších letech za ředitele Josefa Jansy se FFP odehrával na zimním stadionu cca od 20.00 hodin a vždy po skončení filmu se stejný film odvázel do Letního kina, kde se hrálo od 22.00 hodin.

Vždy před Filmovým festivalem se dělaly u nás v Hradci Králové celostátní semináře a účastníci byli pokaždé ubytováni v Černigově. A protože hotel Černigov byl ve své době pod vedením pana ředitele Josefa Ulíka jedním z nej kvalitnějších podniků v republice, tak se sem vždy tito pracovníci rádi vraceli, vždyť tento velice kvalitní podnik dělal dlouhá léta čest našemu městu.

Za doby Správy městských kin se vyskytovaly u nás v Hradci i různé postavičky, které na sebe strhávaly pozornost návštěvníků kin. Za zmínku stojí osoba Petra M., kterému se říkalo Zardarmokino. Tento Petr sbíral

Zleva ředitel Josef Jansa a Václav Pražák

neutržené lístky od hradeckých kin a potom na ně chodil zadarmo do kina. Uvaděč mu u vchodu odtrhnul vstupenku a on si hned hledal volné místo na sezení. Měl to dokonale nacvičené a chodil zásadně po Týdeníku.

Samozřejmě že nesmělo být vyprodáno, to potom neměl nárok a šel domů. Stávalo se, že si před zahájením filmu i několikrát přeseďákal, když přišli opoždění diváci. Takto po dlouhá léta navštěvoval všechna hradecká kina a nikdy se na něho nepřišlo. Petr byl velice šikovný dřevomodelář a výborný fotbalista. Jestli to byl jeho koníček, nebo úchylka, to už dnes nikdo neví.

Návštěvníci kin si určitě vzpomenu na dobu, kdy rekordmanem v počtu zhlédnutých filmů za jeden rok byl vždy filmový nadšenec Jaroušek Tuch. Byla to úsměvná, sympatická a velice zajímavá postavička, která milovala všechny filmy, které se v té době v Hradci Králové promítaly.

Denně chodil třeba na čtyři filmy a v neděli pravidelně ještě na odpolední pohádku do Moskvy. Jaroušek vlastnil i vynikající pa-

měť, a pokud se ho třeba někdo zeptal, který film dávali před rokem v kině Jas, tak mu to přesně na den a hodinu řekl.

Jednou si ho pozval do své kanceláře ředitel Josef Jansa a chtěl mu slavnostně předat volnou celoroční vstupenku do všech kin. Jaroušek však o tom nechtěl ani slyšet, přestože tuto vstupenku dostávali ti nejpravidelnější návštěvníci hradeckých kin a on byl právě tím nejznámějším hostem ve všech promítacích sálech v Hradci Králové. Měl doma album, kam si lepil vstupenky z navštěvovaných kin, a proto nechtěl nikdy tuto volnou vstupenku od vedení kin přijmout. Právě tyto vstupenky by mu tam v tom jeho albu chyběly a to on v žádném případě nemohl potřebovat. Z Jarouška se za ta léta stala hradecká filmová legenda a k tomuto vyprávění patří.

V roce 1992 firma Správa městských kin ukončila svoji činnost a po ní to přebrala organizace FILMCENTRUM, která funguje až do dnešních dnů. V Hradci Králové máme dnes dvě super moderní kina, a to Bio Central a CineStar. ■

Slávek Trávníček

Nabízíme vám nový rozměr reklamy...
 Malý formát, velký dojem: Objevte sílu inzerce 1/8!

Architektura je závažné, velké a ostře vnímané téma

Překotná urbanizace, necitlivé zásahy do veřejných prostor měst, dopravní zatížení jejich center, nesoulad mezi starým a novým a mnohé další problémy zasahují celou republiku včetně Královéhradeckého kraje. Důležité v tomto ohledu je pochopení okolního prostředí, jeho charakteru i historického dědictví. Při architektonickém navrhování je tedy potřeba tyto aspekty respektovat, komunikovat a vést dialog mezi architekty a kompetentními orgány tak, aby vznikaly smysluplné projekty a ve městech se jeho obyvatelům dobře žilo.

••• HYNEK ŠNAJDAR

Proto před nedávnem vzniklo Centrum architektury Královéhradeckého kraje, jehož hlavním smyslem, který vycházel z kulturní strategie kraje, je podpora trvalého rozvoje kvalitní architektury a urbanismu v návaznosti na kvalitu života obyvatel v regionu v kontextu současných urbanistických výzev s tím, že v České republice jde o unikátní koncepci. Centrum je součástí Galerie současného umění v Hradci Králové a jeho vedoucím se na základě výběrového řízení stal Michal Kudrnáč.

„Od začátku minulého roku jsem byl na částečný úvazek zaměstnán na krajském odboru kultury, právě v oblasti architektury. Dlouhá léta jsem byl projektovým manažerem, mám zkušenosti s přípravou a organizací architektonických soutěží, veřejným projednáváním a s koncepcí veřejných prostor. Jako porotce jsem se také podílel na mezinárodní soutěži k územní studii přestavby bývalé

Tepny v Náchodě. Tyto rozsáhlé profesní zkušenosti ověřené léty praxe bych nyní chtěl zúročit v pozici vedoucího Centra architektury,“ řekl Kudrnáč. Podle něj je architektura závažné, velké a ostře vnímané téma nejen ve vztahu k historickému dědictví, jež je v Královéhradeckém kraji mimořádné, ale také proto, aby současná architektura citlivě navazovala na kvalitu, kterou současníci zdědili. Jednou z cest je právě vznik Centra architektury inspirovaného především praxí obdobných center v německy mluvících zemích, ale i příklady podobných aktivit v České republice.

„Rádi bychom, aby se ve veřejnosti vedla debata o současné architektuře, o trendech, dopadech na každodenní životy, o aspektech sociálních, environmentálních i o tom, jak architektura ovlivňuje vztah člověka k okolnímu prostředí. Kromě této edukační činnosti chceme poskytnout metodickou pomoc městům a obcím od prvotní přípravy investičních akcí a jejich veřejného projednávání až

po výběr jejich konkrétní podoby prostřednictvím různých typů architektonických soutěží,“ vysvětlil vedoucí centra, který jako dobrý příklad vyzdvihl aktivitu města Litomyšl, kde už mnoho let přemýšlejí o městu jako celku. „Je to taková výkladní skříň české architektury a velká inspirace i pro města v Královéhradeckém kraji, protože tady něco takového bohužel chybí. Cílem našeho centra však není kritika toho, co se nepovedlo v minulosti. Spíše se hodláme zabývat budoucností, aby to, co bude vznikat, bylo co nejkvalitnější,“ uvedl Kudrnáč. Jako pozitivní příklady v kraji z poslední doby vyzdvihl provedenou a citlivě provedenou přestavbu veřejného prostoru mezi školami pod Divadlem J. K. Tyla v Červeném Kostelci, která od poroty České ceny za architekturu získala čestné uznání, a také konverzi větrné elektrárny na rozhlednu Šibeník v Novém Hrádku.

V souvislosti s architekturou poukázal na strategické plány měst, jež by se neměly stát pouze formálními dokumenty, ale měly by stanovit priority, které určí posloupnost i význam jednotlivých in-

vestic, a do tohoto procesu by měla být co nejvíce zapojená veřejnost. „Jedním z našich hlavních cílů bude rovněž smysluplná komunikace se samosprávami měst. S nimi bychom chtěli debatovat a pomoci jim přemýšlet o pozici městského architekta, poradit s výběrem projektů u plánovaných investic, upozornit na úskalí jednotlivých typů staveb, případně jim poskytnout kontakty na místa, kde už něco podobného stavěli a osvědčilo se to. Komunikovat samozřejmě budeme i s architektonickou obcí. To vše jsou kroky, které považujeme za zásadní,“ prozradil Michal Kudrnáč.

Jeho přáním je, aby současná architektura byla přívětivá k okolnímu prostředí, a to i v Hradci a celém kraji. Nové Centrum architektury, které vede, bude tedy usilovat o vytváření podmínek pro zkvalitňování architektury, urbanismu a veřejného prostoru včetně zeleně v regionu v souladu s adaptací sídel na klimatickou změnu. Snahou je i posílení odborných kapacit pro zmíněné oblasti. Kromě toho odborné a širší veřejnosti nabídne příležitosti pro setkávání, pořádání přednášek a výstav. ■

INZERCE

LOOP
LOSERS CIRQUE
COMPANY

úterý 23. 1. / UFFO / 19:00

Nová multimediální taneční show
o stereotypu a životních smyčkách

KRAJINA TĚLA
NÁRODNÍ DIVADLO
- LATERNA MAGIKA

pondělí 29. 1. / UFFO / 19:00

Inscenace propojuje pantomimu,
klasický tanec a breakdance,
fyzické divadlo, akrobacii
a filmové technologie

Mám téměř všechny desky, které jsem kdy chtěl

Dá se bez nadsázky označit jako vášnivý nadšenec do gramodesek. Jeho žánrově pestrá sbírka obsahuje několik tisíc vinylů. Jaroslav Šebesta z obce nedaleko Hradce Králové je jejich dlouholetý sběratel, dokonce měl v 90. letech firmu na vydávání a prodej desek. Cenné kousky shání na burzách, na něž pravidelně jezdí. „Je určitě příjemné, že desky stále vycházejí, protože ten vjem není pouze sluchový, ale také vizuální. Žánrový rozsah mé sbírky je poměrně široký, od nové vlny přes punk, gotický rock a industriální hudbu až po folk či jazz,“ řekl sběratel.

☛ HYNEK ŠNAJDAR,
FOTO: ARCHIV JAROSLAVA ŠEBESTY

Když jste byl kluk, měli jste doma gramofon a poslouchali desky? Pokud ano, jaké?

Rodiče gramofon neměli. Tehdejší běžnou produkcí poslouchali z rádia a magnetofonu.

Pamatujete si, kdy jste získal tu úplně první?

Můj první gramofon mi rodiče koupili někdy kolem roku 1978, když jsem ještě chodil na základní školu. K tomu jsem od nich dostal elpíčka skupin Boney M. a ABBA, prostě desky, které byly k máni v maloobchodní síti. To byla moje první zkušenost s touto přehrávací technikou a gramodeskami.

Co bylo takovým iniciačním momentem, aby začala vznikat vaše sbírka?

Bylo to v roce 1980, když jsem šel na gymnázium v Novém Bydžově. Měli jsme tam partu kluků, kteří do školy dojížděli také z Hradce Králové. Tam jsem poprvé přičichl k muzice, která mě baví dodnes. Kluci zakládali kapely a začali jsme poslouchat nezávislou scénu. V té době mimo mainstream frčely punk a nová vlna. Takže to byly první zkušenosti s hudbou, kterou poslouchám a sbírám.

Jak se vaše sběratelská cesta dále vyvíjela?

Objevovaly se nové skupiny a žánry, ale pořád jsem zůstával u nezávislé scény. Od punku a nové vlny jsem se dostal ke gotickému rocku a industriální hudbě, což byly poměrně zajímavé věci, širší veřejnosti neznámé. Z temnější scény mě v tehdejší době oslovila anglická kapela Joy Division, jejich hudba byla na pomezí punku, nové vlny a s odstupem doby post punku. To mě moc bavilo. Potom to byly kapely jako například The Cure, The Sisters of Mercy, Alien Sex Fiend a přibývaly další.

Gramofonové desky zažily svou největší slávu v minulém století. Kde jste je tehdy sháněl?

Jediná cesta, jak tehdy sehnat, byly burzy. Ty legální se konaly v Slovanském domě v Praze, nelegální například na Letné nebo v Libuši na okraji Prahy, jezdilo se také do Rosic u Pardubic. To byl zdroj desek, které bych jinde nesehnal. V podstatě šlo o pašované, nelegálně dovážené desky.

Postupně jejich rozmach slábl, na trhu se začaly objevovat kompaktní disky. Nebyl to pro vás šok?

Samozřejmě byl, ale postupně mě okouzlovala

nová technologie a přišlo období, kdy jsem přehodnotil vztah ke své sbírce. Desek jsem se začal zbavovat a nakupoval cédéčka, což, jak se později ukázalo, byla moje životní chyba. To, co jsem tenkrát prodal, jsem po letech zase kupoval zpátky. Hodně titulů mám dnes v různých formátech několikrát, jak na cédéčku, tak i na vinylu a v mnoha vydáních. Tím se ta chyba minulosti napravila.

V poslední době však zažívají neuvěřitelný nárůst popularity. Jak si to vysvětlujete?

Těch důvodů je několik. Pro mladou generaci to může být velmi zajímavé jako relativní novinka. Ale ten, kdo se hudbou zabývá déle, ví, že hudba reprodukováná z gramofonové desky je pro posluchače mnohem příjemnější než z kompaktního disku. Všechno se to samozřejmě odvíjí od kvality zařízení, ze kterého to posloucháte. Užbec nevádí, že musíte vstát a desku otočit. Je to prostě takový rituál.

Potěšila vás jako sběratele tato renezanace, kdy se zase desky dostávají na výsluní?

Je určitě příjemné, že desky stále vycházejí, protože ten vjem není pouze sluchový, ale také vizuální. Sběratelé ale sbírají především původní nahrávky, pokud možno z roku vydání nebo z období před rokem 1989. Samozřejmě s tím comebackem vinylů přišla i změna technologií v přípravě nahrávky pro lisování desky. Drtivá většina nahrávek je dnes digitální, potom se přenášejí na desku a člověk poslouchá digitální nahrávku, což může být někdy smutné, ale ne každý to pozná. Když si však pustíte desky ze 70. nebo 80. let, uslyšíte rozdíl mezi stejnou deskou vydanou třeba v letošním roce.

Jak velká je vaše sbírka, co zahrnuje a jak je žánrově pestrá?

Moje sbírka sice zahrnuje několik tisíc desek a cédéček, ale za podstatné považuji, co se sbírá. Jde o žánry, ale také o to, zda jsou desky cenné nebo sběratelsky zajímavé. Žánrový rozsah mé sbírky je poměrně široký, od nové vlny přes punk, gotiku, industriální hudbu až po folk či jazz. Co se mi líbí zvukově, graficky a samozřejmě žánrově.

Kterého kousku si nejvíce vážíte a proč? Čím je pro vás nejcennější?

Nejvíce si vážím desek od kapel, s nimiž jsem se někdy osobně setkal. V minulosti se v Praze i Hradci Králové konaly koncerty, které jsem pořádal. Právě ke kapelám, které na nich vystupovaly, například

anglická neofolková skupina Death in June, italská darkwave legenda Kirlian Camera, francouzští Les Joyaux De La Princesse či Rubella Ballet z Anglie, mám nejvřelejší vztah a jejich desky, některé s věnováním, jsou pro mě nejcennější.

Při jakých příležitostech desky posloucháte?

Na běžné poslouchání používám kompaktní disky, třeba když uvažuji o koupi desky, kapelu si nejdřív pustím z cédéčka a pak se teprve rozhodnu. Vlastní poslouchání desek je pro mě událost. Nejlépe v přítomnosti kamarádů, protože se tím můžu o požitek z hudby podělit a povídat si o tom.

Desek máte, jak už jste řekl, velké množství. Máte pro ně nějakou speciální místnost, kde je skladujete?

Postavili jsme si dům, aby desky bylo kam dávat. Větší část sbírky je uložena v podkroví, které je věnované vyloženě deskám. Nejcennější jsou v obýváku u aparatury.

Jak vaši sběratelskou vášně vnímá rodina?

Dcera, která se odstěhovala do Prahy, má k deskám vřelý vztah, dá se říci, že jde v mých stopách. Moje manželka je hodně tolerantní a můj koníček jí nevádí. Doufám.

Vinyly jsou určitě zajímavý artikl. Obohacují vás hudbou samotnou, nebo i tím, jaké mají obaly?

Deska má krásný velký obal. Mnohem větší než na cédéčku. Více vyniknou detaily, což je neoddiskutovatelný fakt. Je to spojitá nádoba, protože hudba bez obalu a obal bez hudby nejsou kompletní. Kapela vždycky spolupracuje na tvorbě obalu, je to velmi důležitý prvek.

Nyní se dají desky nakoupit bez problémů, ale cena, zvláště u vzácných desek, je vysoká. Čím to je?

Cena je relativní. Když si uvědomíme, že deska v dobách socialismu stála 300 korun a těsně před revolucí 400 až 500, tak to v té době bylo strašně moc peněz. Dnes stojí běžná deska také 500 korun. V současné době ceny pomalu stoupají. Když si ji objednáte ze zahraničí, zaplatíte až 1500 korun. Pořád je ale cena menší, než by se očekávalo. Změnila se však měřítka hodnot. Deska je pro mnohé lidi věc zbytná, a kromě toho je dnes příliš mnoho dalších lákadel.

Sběratelé se rekrutují z řad střední či starší generace, nebo mají o desky zájem i mladí lidé?

Každá generace má svoje oblíbené žánry a to se týká i té dnešní mladé, která desky sbírá také. Z vlastní zkušenosti ale vím, že na burzách se vyskytují spíše starší sběratelé, protože se tam kupují staré desky. Mladí si je koupí spíše v obchodech.

Účastníte se pravidelně burz? Kam jezdíte?

Samozřejmě, snažím se burzy navštěvovat. Burzy se dnes často konají v každém větším městě. Například velká burza, která má dobré jméno a jezdí na ni i prodejci ze zahraničí, se koná v Domě barikádníků v Praze-Strašnicích. Dají se tam koupit velmi zajímavé věci.

Pokud vím, pořádáte také burzu v Hradci Králové. Kam se za vámi mohou sběratelé desek vypravit?

V Hradci Králové pořádám pětkrát do roka pravidelné burzy gramodesek v restauraci U Letců. Není to sice v centru města, ale je to místo dobře dostupné. Za hezkého počasí se pořádají ve venkovním areálu, podzimní a zimní jsou v sále restaurace. První letošní burza vinylů se uskuteční v sobotu 27. ledna. Na místo se lze dopravit autobusem městské hromadné dopravy číslo 15 s tím, že hned před restaurací je zastávka.

Kdy jste si naposledy koupil desku do sbírky?

Není to tak dávno, kdy jsem rozšířil svoji sbírku ve Vídní na velké burze, která se tam koná čtyřikrát do roka a každý si tam přijde na své. Koupil jsem si tam desku mé oblíbené kapely Death in June, která se jmenuje The Wall of Sacrifice a jde o japonské vydání. Je to taková sběratelská lahůdka.

Kterou desku byste chtěl mít, ale nepodařilo se vám ji ještě sehnat?

Mám téměř všechny desky, které jsem kdy chtěl.

Vždy ale existují vydání, která jsou něčím zajímavá. Ze sběratelského hlediska mě zajímají desky, které kapela nebo vydavatel posílali například do rádií a nebyly běžně dostupné na trhu. Také mě zajímají gramodesky s příběhem. To znamená, že mají třeba nějakou přílohu, kterou do ní někdo vložil, zahrnuje osobní korespondenci mezi původním majitelem desky a kapelou nebo je podepsaná či někomu věnovaná a podobně.

Dá se sbírka vinylů v současné době považovat za dobrou investici?

Sbírka běžných desek určitě ne. Samozřejmě existují investiční desky, které stojí statisíce, například první vydání některých desek The Beatles. O těchto deskách se ví, ale běžný člověk si je nekoupí. Myslím si, že to trochu degraduje vztah k muzice, protože se na to pohlíží jako na investici. Tyto desky jsou často uchovávány v trezorech a neslouží svému účelu, tedy poslechu. Sbíráni desek není, alespoň pro mě, o investování. Je to o dobrém pocitu, o radosti z poslechu.

Na čem desky přehráváte?

Mým mnohaletým nejoblíbenějším přístrojem je gramofon japonské značky Sanyo TP 1000. Považuji ho za jeden z nejlepších gramofonů, který byl na trhu. Je perfektní a jsem s ním velice spokojený.

Proč mnohé posluchače vlastně plastová „placka“ hraje s charakteristickým praskotem tak bere?

Má pochopitelně své kouzlo. Nejen deska samotná, ale i obal a manipulace s ní. Zajímavý je celý proces od vzniku nahrávky přes výrobu desky až po přehrávání na gramofonu. ■

At se Vám po celý rok
plní všechna Vaše přání dříve,
než na ně stačíte pomyslet.

p.f. 2024

**STAVBYVEDOUČÍ
ROZPOČTÁŘ
DĚLNÍK**

VELKAPARTA.CZ